

Til lovforslag nr. L 149 B

Folketinget 2016-17

Efter afstemningen i Folketinget ved 2. behandling den 23. maj 2017

Forslag

til

Lov om ændring af retsplejeloven, lov om Bruxelles I-forordningen m.v. og forskellige andre love

(Ændring af reglerne for lægdommere, gennemførelse af værningsaftalekonventionen m.v.)

§ 1

I retsplejeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1257 af 13. oktober 2016, som ændret ved § 2 i lov nr. 1721 af 27. december 2016, lov nr. 1725 af 27. december 2016, § 4 i lov nr. 80 af 24. januar 2017, § 1 i lov nr. 203 af 28. februar 2017 og § 42 i lov nr. 426 af 3. maj 2017, foretages følgende ændringer:

1. I § 5 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»Stk. 4. Varetages hvervet som formand for en undersøgelseskommission af en landsdommer, kan der udnævnes yderligere en landsdommer i den pågældende landsret. Stillingen bortfalder ved første ledighed i en fast landsdommerstilling i den pågældende landsret, efter at den pågældende landsdommer er vendt tilbage.«

Stk. 4 og 5 bliver herefter stk. 5 og 6.

2. I § 69 ændres »fylder 70 år« til: »fylder 80 år«.

3. I § 71, nr. 8, indsættes efter »velfærd«: »eller uforholdsmæssig ulempe«.

4. I § 71, nr. 9, ændres »gælder.« til: »gælder,«.

5. I § 71 indsættes som nr. 10:

»10) de, som i to perioder har været udtaget til nævninge- og domsmandslistor.«

6. I § 72, 1. pkt., indsættes efter »på«: »mindst«.

7. I § 149, stk. 1, 2. pkt., ændres »Afhøring« til: »Forhandling med og afhøring«.

8. § 149, stk. 1, 4. pkt., affattes således:

»Tilkaldelse af tolk kan endvidere undlades i straffesager, der behandles efter § 831 eller kapitel 80, såfremt retten

og sagens andre aktører har det fornødne kendskab til det fremmede sprog og det i øvrigt findes ubetænkeligt.«

9. I § 247, stk. 1, 1. pkt., ændres »lov om Bruxelles I-forordningen m.v.« til: »lov om anerkendelse og fuldbyrdelse af visse udenlandske retsafgørelser m.v. på det civil- og handelsretlige område.«

10. § 260, stk. 7, 2. pkt., affattes således:

»Det er en betingelse, at den ansatte har en dansk juridisk bachelor- og kandidatuddannelse, jf. dog § 135 a, stk. 2, og at den ansatte for at møde i landsretten eller SØ- og Handelsretten har opnået møderet for landsretten og for SØ- og Handelsretten efter bestemmelsen i § 133 eller møder med henblik på at opnå en sådan møderet.«

11. § 327, stk. 5, 3. pkt., affattes således:

»Uanset § 389 a, stk. 1, § 392, stk. 3, og § 392 a, stk. 2, kan afslag på fri proces til en sag, der behandles af byretten eller af SØ- og Handelsretten eller af landsretten som 1. instans, kræres uden særlig tilladelse.«

12. I § 495, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter »§ 478, stk. 1, nr. 6«: », eller for krav omfattet af § 478, stk. 2, som er sikret ved lovbestemt pant i det udlagte.«

13. Efter § 543 indsættes i *kapitel 49*:

»§ 543 a. Med hensyn til auktionssagens behandling finder § 506 tilsvarende anvendelse. Det gælder dog ikke ved afholdelse af auktion.«

§ 2

I lov nr. 1563 af 20. december 2006 om Bruxelles I-forordningen m.v., som ændret ved lov nr. 518 af 28. maj 2013, foretages følgende ændringer:

1. Lovens *titel* affattes således:

»Lov om anerkendelse og fuldbyrdelse af visse udenlandske retsafgørelser m.v. på det civil- og handelsretlige område«.

2. I § 1, stk. 1, ændres »og underholdspligtforordningen, jf. bilag 4 til denne lov,« til: »underholdspligtforordningen, jf. bilag 4 til denne lov, og værnetingsaftalekonventionen, jf. bilag 5 til denne lov,«.

3. Efter kapitel 2 b indsættes:

»Kapitel 2 c

Anerkendelse og fuldbyrdelse efter værnetingsaftalekonventionen

§ 8 i. Anmodning om, at en udenlandsk retsafgørelse, som er omfattet af værnetingsaftalekonventionen, erklæres eksigibel, indgives til fogedretten. Anmodningen skal være skriftlig.

Stk. 2. Der kan samtidig med en anmodning efter stk. 1 anmodes om fuldbyrdelse af retsafgørelsen efter retsplejelovens regler.

Stk. 3. Den, der fremsætter anmodning efter stk. 1, skal, hvis vedkommende ikke har bopæl her i landet, udpege en procesfuldmægtig.

Stk. 4. En retsafgørelse erklæres eksigibel, når kravene i konventionens artikel 13 er opfyldt, uden prøvelse af de grunde til afvisning af anerkendelse og fuldbyrdelse, der er opregnet i konventionen. Den part, mod hvem der anmodes om fuldbyrdelse, kan ikke på dette tidspunkt af sagens behandling fremsætte bemærkninger.

Stk. 5. Retsplejelovens § 149, stk. 2, finder anvendelse på den dokumentation, der er nævnt i konventionens artikel 13.

Stk. 6. Fogedrettens afgørelse om, hvorvidt retsafgørelsen er eksigibel, træffes ved kendelse.

Stk. 7. Fogedrettens afgørelse om, at en retsafgørelse erklæres eksigibel, skal forkyndes for den part, mod hvem der anmodes om fuldbyrdelse. Retsafgørelsen vedlægges forkyndelsen.

§ 8 j. Fogedrettens afgørelse om eksigibilitet kan med de ændringer, der følger af denne lov, kæres til landsretten efter reglerne i retsplejelovens kapitel 37.

Stk. 2. Landsrettens afgørelse kan med de ændringer, der følger af denne lov, og med tilladelse fra Procesbevillingsnævnet kæres til Højesteret efter reglerne i retsplejelovens kapitel 37.

Stk. 3. Kære efter stk. 1 og 2 sker ved indlevering af kæreskrift til den ret, hvortil afgørelsen kæres.

Stk. 4. Fristen for kære af en afgørelse om, at en udenlandsk retsafgørelse erklæres eksigibel, er 1 måned fra det tidspunkt, hvor afgørelsen blev forkyndt.

Stk. 5. Den ret, hvortil afgørelsen kæres, giver parterne adgang til at udtale sig. Retten kan bestemme, at der skal foretages mundtlig forhandling.

Stk. 6. Den ret, hvortil afgørelsen kæres, kan kun afslå at erklære retsafgørelsen eksigibel eller ophæve afgørelsen om eksigibilitet efter de grunde, der er opregnet i konventionen.

§ 8 k. En retsafgørelse, der er erklæret eksigibel, kan med de ændringer, der følger af denne lov, fuldbyrdes efter de regler, der gælder for fuldbyrdelse af danske afgørelser.

Stk. 2. Indtil fristen for kære af afgørelsen om eksigibilitet er udløbet, eller indtil en eventuel kære er afgjort, kan der foretages udlæg eller andre fuldbyrdelseskridt. Der kan dog ikke foretages tvangsauktion over udlagt gods eller i øvrigt foretages skridt, der går videre end til at sikre tilstedeværelsen af gods, hvori fuldbyrdelse kan ske. Et udlægs plads i rækkefølgen mellem flere udlæg i samme aktiv, jf. retsplejelovens § 526, regnes tidligst fra tidspunktet for afgørelsen om, at den udenlandske retsafgørelse er eksigibel.

§ 8 l. Bestrides anerkendelsen af en udenlandsk retsafgørelse, kan en berettiget part, der som det væsentligste påberåber sig anerkendelsen, efter reglerne i dette kapitel få fastslået, om retsafgørelsen skal anerkendes.

Stk. 2. Gøres anerkendelsen gældende under en verserede retssag, og har den betydning for afgørelsen af sagen, kan retten behandle spørgsmålet om anerkendelsen.«

4. I § 9, stk. 2, ændres »Bruxelles I-forordningen eller Luganokonventionen« til: »Bruxelles I-forordningen, Luganokonventionen eller værnetingsaftalekonventionen«.

5. Som bilag 5 indsættes bilag 1 til denne lov.

§ 3

I designloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 219 af 26. februar 2017, foretages følgende ændring:

1. § 42 affattes således:

»§ 42. Sø- og Handelsretten er EF-designdomstol i 1. instans, og Højesteret og landsretterne er EF-designdomstole i 2. instans i henhold til EF-designforordningen. Ved afgørelsen af, om domme afsagt af Sø- og Handelsretten i henhold til denne lov kan ankes til Højesteret eller landsret, finder retsplejelovens § 368, stk. 4-6, anvendelse.«

§ 4

I varemærkeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 223 af 26. februar 2017, foretages følgende ændring:

1. § 43 a affattes således:

»§ 43 a. Sø- og Handelsretten er EU-varemærkedomstol i 1. instans, og Højesteret og landsretterne er EU-varemærkedomstole i 2. instans i henhold til EU-varemærkeforordningen. Ved afgørelsen af, om domme afsagt af Sø- og Handelsretten i henhold til denne lov kan ankes til Højesteret eller landsret, finder retsplejelovens § 368, stk. 4-6, anvendelse.«

§ 5

I lov om fremgangsmåden ved inddrivelse af skatter og afgifter m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 572 af 20. juni 2001, som ændret ved § 13 i lov nr. 430 af 6. juni 2005, § 1 i lov

nr. 252 af 30. marts 2011 og § 2 i lov nr. 114 af 31. januar 2017, foretages følgende ændring:

1. § 7, stk. 4, ophæves.

§ 6

I lov nr. 447 af 9. juni 2004 om ændring af retsplejeloven, konkursloven, lov om skifte af dødsboer og lov om skifte af fællesbo m.v. (Digital kommunikation i retsplejen, kendelser med begrænset sagsfremstilling, regler om vidneforvarede m.v.), som ændret ved § 4 i lov nr. 1242 af 18. december 2012 og § 4 i lov nr. 1867 af 29. december 2015, foretages følgende ændring:

1. § 1, nr. 4, ophæves.

§ 7

I lov nr. 1156 af 19. december 2003 om ændring af forskellige bestemmelser om medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer (Afskedigelsesbeskyttelse) foretages følgende ændring:

1. Efter § 9 indsættes:

»§ 10

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men § 1 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.«

§ 8

I lov nr. 552 af 24. juni 2005 om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love (Ændringer som følge af kommunalreformen) foretages følgende ændring:

1. Efter § 12 indsættes:

»§ 13

Stk. 1. §§ 1-3 og 6-11 gælder ikke gælder for Færøerne, §§ 1-3, 6 og 8-11 gælder ikke for Grønland, og § 4 gælder ikke for sager om færøske og grønlandske anliggender.

Stk. 2. § 2 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Stk. 3. § 4 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for sager om færøske og grønlandske anliggen-

der, der er eller har været under behandling ved rigsmyndighederne.

Stk. 4. §§ 8 og 11 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.«

§ 9

I lov om retsafgifter, jf. lovbekendtgørelse nr. 1252 af 27. november 2014, som ændret ved § 3 i lov nr. 1867 af 29. december 2015, foretages følgende ændring:

1. I § 20, nr. 9, ændres »lov om Bruxelles I-forordningen m.v.« til: »lov om anerkendelse og fuldbyrdelse af visse udenlandske retsafgørelser m.v. på det civil- og handelsretlige område«.

§ 10

I søloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 75 af 17. januar 2014, som ændret bl.a. ved § 13 i lov nr. 1563 af 20. december 2006 og § 1 i lov nr. 618 af 12. juni 2013 og senest ved § 3 i lov nr. 400 af 2. maj 2016, foretages følgende ændring:

1. I § 310, stk. 5, og § 429, stk. 3, ændres »lov om Bruxelles I-forordningen m.v.« til: »lov om anerkendelse og fuldbyrdelse af visse udenlandske retsafgørelser m.v. på det civil- og handelsretlige område«.

§ 11

I lov nr. 573 af 4. maj 2015 om internationale sikkerhedsrettigheder i flymateriel foretages følgende ændring:

1. I § 1, stk. 3, ændres »lov om Bruxelles I-forordningen m.v.« til: »lov om anerkendelse og fuldbyrdelse af visse udenlandske retsafgørelser m.v. på det civil- og handelsretlige område«.

§ 12

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2017, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Justitsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af lovens § 1, nr. 9, og §§ 2 og 9-11.

§ 13

§§ 1-6 og 9-11 gælder ikke for Færøerne og Grønland, men §§ 3 og 4 kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Haagerkonventionen af 30. juni 2005 om værnetingsaftaler

De i denne konvention deltagende stater, som ønsker at fremme international handel og internationale investeringer gennem et forbedret retsligt samarbejde, som mener, at et sådant samarbejde kan forbedres ved ensartede regler om værneting og om anerkendelse og fuldbyrdelse af udenlandske retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område, som er af den opfattelse, at et sådant forbedret samarbejde navnlig forudsætter en international retlig orden, der giver retssikkerhed og sikrer, at eksklusive værnetingsaftaler mellem parterne i kommercielle transaktioner er effektive, og fastlægger regler for anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i sager, der er baseret på sådanne aftaler, har besluttet at indgå denne konvention og er blevet enige om følgende bestemmelser:

*Artikel 1**Anvendelsesområde*

1. Denne konvention finder i internationale sager anvendelse på eksklusive værnetingsaftaler, der er indgået på det civil- og handelsretlige område.
2. I forbindelse med anvendelsen af kapitel II anses en sag for at være international, medmindre parterne har hjemsted i samme kontraherende stat, og parternes retsforhold og alle andre relevante forhold i sagen, når der ses bort fra den udpegede domstols beliggenhed, udelukkende har tilknytning til den pågældende stat.
3. I forbindelse med anvendelsen af kapitel III anses en sag for at være international, når der anmodes om anerkendelse eller fuldbyrdelse af en udenlandsk retsafgørelse.

*Artikel 2**Udelukkelser fra anvendelsesområdet*

1. Denne konvention finder ikke anvendelse på eksklusive værnetingsaftaler,
 - a) hvor en af parterne er en fysisk person, der hovedsageligt handler med henblik på at tilfredsstille personlige behov eller familiens eller en husholdnings behov (en forbruger),
 - b) der vedrører arbejdskontrakter, herunder kollektive overenskomster.
2. Denne konvention finder ikke anvendelse på:
 - a) fysiske personers retlige status samt deres rets- og handleevne,
 - b) underholdsforpligtelser,

- c)* andre familieretlige anliggender, herunder ordninger for formueforholdet mellem ægtefæller samt andre rettigheder eller forpligtelser i forbindelse med ægteskab eller lignende partnerskabsforhold,
- d)* testamenter og arv,
- e)* insolvens, tvangsakkord og lignende forhold,
- f)* personbefordring og godstransport,
- g)* havforurening, begrænsning af ansvaret for søretlige krav, havari og bugsering og bjærgning i nødsituationer,
- h)* konkurrencehindringer,
- i)* erstatningsansvar for atomskader,
- j)* erstatningskrav vedrørende personskade og tort fremsat af eller på vegne af fysiske personer,
- k)* erstatningskrav uden for kontraktforhold, som er baseret på deliktansvar i forbindelse med tingsskade,
- l)* tinglige rettigheder over fast ejendom samt leje og forpagtning af fast ejendom,
- m)* juridiske personers gyldighed, ugyldighed eller opløsning, samt gyldigheden af beslutninger truffet af deres organer,
- n)* gyldigheden af intellektuelle ejendomsrettigheder bortset fra ophavsret og hertil knyttede rettigheder,
- o)* krænkelse af intellektuelle ejendomsrettigheder, bortset fra ophavsret og hertil knyttede rettigheder, undtagen tvister, som vedrører brud på en kontrakt mellem parterne vedrørende sådanne rettigheder, eller som kunne have vedrørt et kontraktbrud,
- p)* gyldigheden af indførelser i offentlige registre.

3. Uanset stk. 2 er en tvist ikke udelukket fra konventionens anvendelsesområde, når et i stk. 2 udelukket emne kun optræder som et bispørgsmål i sagen og ikke er tvistens egentlige genstand. Navnlig kan det forhold, at der som forsvar henvises til et emne, der er udelukket ved stk. 2, ikke i sig selv medføre, at tvisten udelukkes fra konventionens anvendelsesområde, hvis det pågældende emne ikke er tvistens egentlige genstand.

4. Denne konvention finder ikke anvendelse på voldgiftsbehandling og lignende behandlingsformer.

5. En tvist er ikke udelukket fra konventionens anvendelsesområde, blot fordi en stat, herunder en regering, et regeringsorgan eller en af staten bemyndiget person, er part i tvisten.

6. Intet i denne konvention indskrænker privilegier og immuniteter, som er indrømmet stater eller internationale organisationer for så vidt angår dem og deres ejendom.

Artikel 3

Eksklusive værnetingsaftaler

Det gælder i forhold til denne konvention, at:

a) "eksklusiv værnetingsaftale" er en aftale indgået mellem to eller flere parter, der opfylder formkravene i litra c), og hvori det fastsættes, at allerede opståede tvister eller fremtidige tvister i forbindelse med et bestemt retsforhold skal indbringes for domstolene i en kontraherende stat eller for en eller flere nærmere angivne domstole i en kontraherende stat, således at ingen andre domstole har kompetence til at behandle sådanne tvister

b) en værnetingsaftale, hvorved det fastsættes, at tvister skal indbringes for domstolene i en kontraherende stat eller for en eller flere nærmere angivne domstole i en kontraherende stat, anses for at være eksklusiv, medmindre parterne udtrykkeligt har bestemt andet

c) en eksklusiv værnetingsaftale skal være indgået eller dokumenteret

i) skriftligt, eller

ii) ved brug af ethvert andet kommunikationsmiddel, der gør oplysningerne tilgængelige, så de senere kan konsulteres

d) en eksklusiv værnetingsaftale, der indgår som en del af en kontrakt, anses for at være en selvstændig aftale, der er uafhængig af kontraktens øvrige bestemmelser. Gyldigheden af en eksklusiv værnetingsaftale kan ikke bestrides alene under henvisning til, at kontrakten ikke er gyldig.

Artikel 4

Andre definitioner

1. I denne konvention forstås ved "dom" enhver af en domstol truffen realitetsafgørelse uanset dens benævnelse, herunder en dom eller en kendelse, og tillige en af domstolen (eller en retsbedsmand) foretagne fastsættelse af sagsomkostninger, forudsat at fastsættelsen vedrører en realitetsafgørelse, der kan anerkendes eller fuldbyrdes i henhold til denne konvention. Et foreløbigt sikrende retsmiddel betragtes ikke som en dom.

2. I forbindelse med denne konvention anses en enhed eller en juridisk person for at have hjemsted i den stat,

a) i hvilken dens vedtægtsmæssige hjemsted ligger,

b) i henhold til hvis lovgivning oprettelsen har fundet sted,

c) i hvilken dens hovedkontor ligger, eller

d) i hvilken dens hovedforretningssted ligger.

KAPITEL II

KOMPETENCE

Artikel 5

Den valgte domstols kompetence

1. Den eller de domstole i en kontraherende stat, der er fastlagt i en eksklusiv værnetingsaftale, har kompetence til at behandle en tvist, som er omfattet af aftalen, medmindre aftalen er ugyldig i henhold til lovgivningen i den pågældende stat.

2. Den domstol, der har kompetence i henhold til stk. 1, kan ikke erklære sig inkompetent under henvisning til, at tvisten bør indbringes for en domstol i en anden stat.

3. De foregående stykker berører ikke bestemmelserne vedrørende:

a) den materielle kompetence eller kompetencen baseret på sagsgenstandens værdi,

b) den interne kompetencefordeling mellem domstolene i en kontraherende stat. Hvis den valgte domstol efter eget skøn kan henvise sagen til en anden domstol, skal der dog tages behørigt hensyn til parternes valg.

Artikel 6

Forpligtelser for en domstol, der ikke er valgt

En domstol i en anden kontraherende stat end den, i hvilken den valgte domstol er beliggende, skal udsætte eller afvise en tvist, der er omfattet af en eksklusiv værnetingsaftale, medmindre

a) aftalen er ugyldig ifølge lovgivningen i den stat, hvor den valgte domstol er beliggende,

b) en af parterne manglede rets- eller handleevne til at indgå aftalen ifølge lovgivningen i domstolsstaten,

c) en efterkommelse af aftalen ville være klart uretfærdig eller ville være i åbenbar modstrid med grundlæggende retsprincipper (*ordre public*) i domstolsstaten,

d) der foreligger exceptionelle grunde, som parterne ikke har indflydelse på, og som medfører, at aftalen ikke med rimelighed kan iværksættes, eller

e) den valgte domstol har afvist at behandle sagen.

*Artikel 7**Foreløbige foranstaltninger og sikrende retsmidler*

Foreløbige foranstaltninger og sikrende retsmidler er ikke omfattet af denne konvention. Ifølge bestemmelserne i denne konvention er det hverken påkrævet eller udelukket, at en domstol i en kontraherende stat anordner, afslår eller ophæver foreløbige foranstaltninger og sikrende retsmidler. Konventionen er uden betydning for, om en part kan begære sådanne foranstaltninger og retsmidler, og om en domstol kan anordne, afslå eller ophæve disse.

KAPITEL III

ANERKENDELSE OG FULDBYRDELSE

*Artikel 8**Anerkendelse og fuldbyrdelse*

1. En dom afsagt af en domstol i en kontraherende stat, der er valgt i en eksklusiv værnetingsaftale, skal anerkendes og fuldbyrdes i de andre kontraherende stater i overensstemmelse med dette kapitel. Anerkendelse eller fuldbyrdelse kan kun nægtes af de grunde, der er anført i denne konvention.
2. Bortset fra den prøvelse, der er nødvendig for anvendelsen af bestemmelserne i dette kapitel, foretages der ingen realitetsprøvelse af den dom, der er afsagt af oprindelsesdomstolen. Den domstol, som anmodningen forelægges, er bundet af de faktiske omstændigheder, som oprindelsesdomstolen har lagt til grund for sin kompetence, medmindre der er tale om en udeblivelsesdom.
3. En dom skal kun anerkendes, hvis den har retskraft i oprindelsesstaten, og den skal kun fuldbyrdes, hvis den kan fuldbyrdes i oprindelsesstaten.
4. Anerkendelse eller fuldbyrdelse kan udsættes eller afvises, hvis dommen er appelleret i oprindelsesstaten, eller hvis fristen for ordinær appel af afgørelsen ikke er udløbet. En afvisning er ikke til hinder for en senere anmodning om anerkendelse eller fuldbyrdelse af dommen.
5. Denne artikel finder også anvendelse på en retsafgørelse truffet af en domstol i en kontraherende stat efter en henvisning af sagen fra den valgte domstol i den pågældende kontraherende stat, som tilladt ved artikel 5, stk. 3. Hvis den valgte domstol selv kunne bestemme, om sagen skulle henvises til en anden domstol, kan det dog nægtes at anerkende eller fuldbyrde dommen over for en part, der rettidigt i oprindelsesstaten har gjort indsigelse mod henvisningen til en anden domstol.

*Artikel 9**Afslag på anerkendelse eller fuldbyrdelse*

Anerkendelse eller fuldbyrdelse kan afslås, hvis

- a) aftalen var ugyldig ifølge lovgivningen i den stat, hvor den valgte domstol er beliggende, medmindre den valgte domstol har fastslået, at aftalen er gyldig,
- b) en af parterne manglede rets- eller handleevne til at indgå aftalen ifølge lovgivningen i den stat, hvor anmodningen indgives,
- c) stævningen eller et hermed ligestillet processkrift, der indeholder de vigtigste oplysninger om kravet
- i) ikke er blevet forkyndt for sagsøgte i rette tid og på en sådan måde, at han har haft mulighed for at varetage sit forsvar, medmindre sagsøgte har deltaget i et retsmøde og redegjort for sine synspunkter ved oprindelsesdomstolen uden at anfægte forkyndelsen, forudsat at lovgivningen i oprindelsesstaten gav mulighed herfor, eller
- ii) i den stat, hvor anmodningen indgives, er blevet forkyndt for sagsøgte på en måde, der er uforenelig med denne stats grundlæggende retsprincipper vedrørende forkyndelse af dokumenter,
- d) dommen er opnået ved processuelt bedrageri,
- e) anerkendelse eller fuldbyrdelse ville være åbenbart uforenelig med de grundlæggende retsprincipper (ordre public) i den stat, hvor anmodningen indgives, herunder situationer hvor proceduren forud for dommen har været uforenelig med grundlæggende retsplejprinsipper i nævnte stat,
- f) dommen strider mod en dom, der i den stat, hvor anmodningen indgives, er afsagt i en tvist mellem de samme parter, eller
- g) dommen strider mod en dom, der tidligere er afsagt i en anden stat mellem de samme parter i en tvist om samme genstand og på samme grundlag, og den tidligere dom opfylder de nødvendige betingelser for at blive anerkendt i den stat, hvor anmodningen indgives.

Artikel 10

Præjudicielle spørgsmål

1. Hvis et spørgsmål på et område, der er udelukket ved artikel 2, stk. 2, eller ved artikel 21, er blevet behandlet som et præjudicielt spørgsmål, skal afgørelsen herom ikke anerkendes eller fuldbyrdes i henhold til denne konvention.
2. Anerkendelse eller fuldbyrdelse af en retsafgørelse kan nægtes, hvis og i det omfang retsafgørelsen er baseret på en afgørelse på et område, der er udelukket ved artikel 2, stk. 2.
3. I tilfælde af en afgørelse om gyldigheden af en anden intellektuel ejendomsrettighed end ophavsret eller en hertil knyttet rettighed, kan anerkendelse eller fuldbyrdelse af en dom dog kun nægtes eller udsættes i henhold til det foregående stykke, hvis

a) den pågældende afgørelse er uforenelig med en dom eller en kompetent myndigheds afgørelse herom, der er afsagt eller truffet i den stat, efter hvis lovgivning den intellektuelle ejendomsrettighed er opstået, eller

b) der i nævnte stat verserer en sag om gyldigheden af den intellektuelle ejendomsrettighed.

4. Anerkendelse eller fuldbyrdelse af en dom kan nægtes, hvis og i det omfang dommen er baseret på en afgørelse på et område, der er udelukket ved en erklæring, som den stat, hvor anmodningen indgives, har afgivet i henhold til artikel 21.

Artikel 11

Erstatning

1. Anerkendelse eller fuldbyrdelse af en dom kan nægtes, hvis og i det omfang der ved dommen er tilkendt en erstatning, herunder erstatning med afskrækkende eller straffende formål, som ikke er en kompensation til en af parterne for det faktiske tab eller den faktiske skade, der er lidt.

2. Domstolen skal tage hensyn til, om og i hvilket omfang den af oprindelsesdomstolen tilkendte erstatning har til formål at dække omkostninger og udgifter i forbindelse med sagen.

Artikel 12

Retsforlig

Retsforlig, som en domstol i en kontraherende stat, der er valgt ved en eksklusiv værnetingsaftale, har godkendt, eller som under sagens behandling er blevet indgået ved en sådan domstol, og som i oprindelsesstaten kan fuldbyrdes på samme måde som en dom, fuldbyrdes i henhold til konventionen på samme måde som en dom.

Artikel 13

Dokumenter, der skal forelægges

1. Den part, der anmoder om anerkendelse eller fuldbyrdelse, skal forelægge

a) en fuldstændig bekræftet kopi af dommen,

b) den eksklusive værnetingsaftale, en bekræftet kopi heraf eller et andet bevis på, at der er indgået en sådan aftale,

c) hvis der er tale om en udeblivelsesdom, originalen eller en bekræftet kopi af et dokument, hvoraf det fremgår, at stævningen eller et hermed ligestillet processkrift er blevet forkyndt for den udeblevne part,

d) eventuelle dokumenter, som måtte være nødvendige for at konstatere, at dommen har retskraft, eller, når det er relevant, at den kan fuldbyrdes i oprindelsesstaten,

e) i det i artikel 12 omhandlede tilfælde en attest fra domstolen i oprindelsesstaten, hvoraf det fremgår, at retsforliget eller en del heraf i oprindelsesstaten kan fuldbyrdes på samme måde som en dom.

2. Hvis dommens indhold ikke giver den domstol, hvor anmodningen indgives, mulighed for at konstatere, at betingelserne i dette kapitel er opfyldt, kan domstolen kræve fremlæggelse af yderligere dokumenter, som den finder nødvendige.

3. En anmodning om anerkendelse eller fuldbyrdelse kan vedlægges et dokument, der er udstedt af en domstol (herunder en retsembedsmand) i oprindelsesstaten, i den udformning, som Haagerkonferencen om International Privatrecht har anbefalet og offentliggjort.

4. Hvis de i denne artikel nævnte dokumenter ikke er affattet på et sprog, der er et officielt sprog i den stat, hvor anmodningen indgives, skal de ledsages af en autoriseret oversættelse til et i denne stat officielt sprog, medmindre andet følger af lovgivningen i den stat, hvor anmodningen indgives.

Artikel 14

Procedure

Proceduren for anerkendelse, eksekvatur, registrering med henblik på fuldbyrdelse og fuldbyrdelse af dommen følger lovgivningen i den stat, hvor anmodningen indgives, medmindre andet er fastsat i denne konvention. Den domstol, anmodningen forelægges, skal hurtigt tage stilling.

Artikel 15

Gyldighed af enkelte bestemmelser

En udskillelig del af en dom anerkendes eller fuldbyrdes, hvis der anmodes om anerkendelse eller fuldbyrdelse af den pågældende del, eller hvis kun en del af dommen kan anerkendes eller fuldbyrdes i henhold til denne konvention.

KAPITEL IV

GENERELLE BESTEMMELSER

Artikel 16

Overgangsbestemmelser

1. Denne konvention finder anvendelse på eksklusive værnetingsaftaler indgået efter dens ikrafttræden for den stat, i hvilken den valgte domstol er beliggende.

2. Denne konvention finder ikke anvendelse på tvister, der er indledt inden dens ikrafttræden for den stat, i hvilken den domstol, som anmodningen forelægges for, er beliggende.

Artikel 17

Forsikrings- og genforsikringsaftaler

1. En tvist vedrørende en forsikrings- eller genforsikringsaftale kan ikke udelukkes fra denne konventions anvendelsesområde under henvisning til, at forsikrings- eller genforsikringsaftalen vedrører et forhold, som konventionen ikke finder anvendelse på.

2. Anerkendelse og fuldbyrdelse af en dom vedrørende erstatningsansvar, der hviler på en forsikrings- eller genforsikringsaftale kan ikke begrænses eller nægtes under henvisning til, at erstatningsansvaret ifølge den pågældende aftale omfatter pligt til at yde den forsikrede eller den genforsikrede erstatning i forbindelse med

a) et forhold, som denne konvention ikke finder anvendelse på, eller

b) en beslutning om skadeserstatning, som artikel 11 kunne finde anvendelse på.

*Artikel 18**Ingen legalisering*

Alle dokumenter, der fremsendes eller forelægges i henhold til denne konvention, er fritaget for legalisering og alle tilsvarende formaliteter, herunder en apostille.

*Artikel 19**Erklæringer om begrænsning af domstolskompetencen*

En stat kan erklære, at dens domstole kan afvise at behandle tvister, som er omfattet af en eksklusiv værnetingsaftale, hvis der, bortset fra den valgte domstols beliggenhed, ikke er nogen forbindelse mellem den pågældende stat og parterne eller tvisten.

*Artikel 20**Erklæringer om begrænsning af anerkendelsen og fuldbyrdelsen*

En stat kan erklære, at dens domstole kan afvise at anerkende eller fuldbyrde en dom afsagt af en domstol i en anden kontraherende stat, hvis parterne havde sædvanligt opholdssted i den stat, hvor anmodningen indgives, og forbindelsen mellem parterne og alle andre relevante forhold i sagen udelukkende havde tilknytning til den stat, hvor anmodningen indgives, uanset den valgte domstols beliggenhed.

*Artikel 21**Erklæringer om specifikke områder*

1. Når en stat har en stærk interesse i ikke at anvende denne konvention på et specifikt område, kan den pågældende stat erklære, at den ikke vil anvende konventionen på dette område. En stat, der afgiver en sådan erklæring, skal sørge for, at erklæringen ikke er mere omfattende end nødvendigt, og at det udelukkede specifikke område er klart og præcist defineret.

2. For så vidt angår det pågældende område, finder konventionen ikke anvendelse

a) i den kontraherende stat, der har afgivet erklæringen,

b) i de andre kontraherende stater, når domstolene eller en eller flere bestemte domstole i den stat, der har afgivet erklæringen, er valgt i en eksklusiv værnetingsaftale.

Artikel 22

Gensidige erklæringer om ikke-eksklusive værnetingsaftaler

1. En kontraherende stat kan erklære, at dens domstole vil anerkende og fuldbyrde retsafgørelser truffet af andre kontraherende staters domstole, som to eller flere parter har valgt ved en værnetingsaftale, der opfylder betingelserne i artikel 3, litra c, og ved hvilken det er fastsat, at allerede opståede tvister eller fremtidige tvister i anledning af et bestemt retsforhold kan indbringes for en domstol eller domstolene i en eller flere kontraherende stater (en ikke-eksklusiv værnetingsaftale).

2. Hvis der i forbindelse med en dom afsagt i en kontraherende stat, der har afgivet en sådan erklæring, anmodes om anerkendelse eller fuldbyrdelse i en anden kontraherende stat, der har afgivet en sådan erklæring anerkendes og fuldbyrdes dommen i henhold til denne konvention, hvis

a) oprindelsesdomstolen var udpeget i en ikke-eksklusiv værnetingsaftale,

b) der ikke foreligger nogen dom afsagt af en anden af de domstole, som tvisten ifølge den ikke-eksklusive værnetingsaftale kunne indbringes for, og der heller ikke ved nogen anden domstol verserer nogen sag mellem de samme parter om samme tvist, samt

c) oprindelsesdomstolen var den første domstol, som sagen blev indbragt for.

Artikel 23

Ensartet fortolkning

Ved fortolkningen af denne konvention skal der tages hensyn til dens internationale karakter og behovet for at fremme en ensartet anvendelse.

Artikel 24

Evaluerings af konventionens anvendelse

Generalsekretæren for Haagerkonferencen om International Privatret tager med regelmæssige mellemrum initiativ til:

a) en evaluering af, hvordan konventionen anvendes, herunder også eventuelle erklæringer, og

b) overvejelser af, om der bør foretages ændringer af konventionen.

Artikel 25

Forskellige retssystemer

1. I forbindelse med en kontraherende stat, hvor to eller flere retssystemer finder anvendelse i forskellige territoriale enheder for så vidt angår de i denne konvention omhandlede forhold,

a) skal en henvisning til en stats lovgivning eller procedurer forstås som en henvisning til den lovgivning eller de procedurer, der gælder for den pågældende territoriale enhed,

b) skal en henvisning til hjemsted i en stat forstås som en henvisning til hjemsted i den pågældende territoriale enhed,

c) skal en henvisning til domstolen eller domstolene i en stat forstås som en henvisning til domstolen eller domstolene i den pågældende territoriale enhed,

d) skal en henvisning til forbindelsen med en stat forstås som en henvisning til forbindelsen med den pågældende territoriale enhed.

2. Uanset det foregående stykke er en kontraherende stat med to eller flere territoriale enheder, hvor der gælder forskellige retssystemer, ikke forpligtet til at anvende denne konvention i tilfælde, der udelukkende vedrører disse forskellige territoriale enheder.

3. En domstol i en territorial enhed i en kontraherende stat med to eller flere territoriale enheder, hvor der gælder forskellige retssystemer, er ikke forpligtet til at anerkende eller fuldbyrde en dom fra en anden kontraherende stat, blot fordi dommen i henhold til denne konvention er blevet anerkendt eller fuldbyrdet i en anden territorial enhed i samme kontraherende stat.

4. Denne artikel finder ikke anvendelse på en organisation for regional økonomisk integration.

Artikel 26

Forbindelsen med andre internationale aftaler

1. Denne konvention skal fortolkes således, at den så vidt muligt er forenelig med andre traktater, der gælder for de kontraherende stater, uanset om disse er indgået før eller efter denne konvention.

2. Denne konvention berører ikke en kontraherende stats anvendelse af en traktat, uanset om den er indgået før eller efter konventionen, i tilfælde hvor ingen af parterne har hjemsted i en kontraherende stat, der ikke er part i traktaten.

3. Denne konvention berører ikke en kontraherende stats anvendelse af en traktat, der er indgået inden konventionens ikrafttræden for den pågældende stat, hvis anvendelsen af denne konvention er uforenelig med denne kontraherende stats forpligtelser over for ikke-kontraherende stater. Dette stykke gælder også

for traktater, der ændrer eller erstatter en traktat indgået inden denne konventions ikrafttræden for denne kontraherende stat, undtagen i det omfang der ved ændringen eller ved den nye traktat skabes nye uoverensstemmelser med denne konvention.

4. Denne konvention berører ikke en kontraherende stats anvendelse af en traktat, uanset om denne er indgået før eller efter denne konvention, med henblik på at opnå anerkendelse eller fuldbyrdelse af en dom afsagt af en domstol i en anden kontraherende stat, der også er part i den pågældende traktat. Dommen må dog ikke anerkendes eller fuldbyrdes i mindre omfang, end det ville være tilfældet ifølge denne konvention.

5. Denne konvention berører ikke en kontraherende stats anvendelse af en traktat, der for et specifikt område regulerer domstolskompetence eller anerkendelse eller fuldbyrdelse af domme, heller ikke hvis traktaten er indgået efter konventionen, og alle berørte stater er parter i denne konvention. Dette stykke finder kun anvendelse, hvis den kontraherende stat har afgivet en erklæring om traktaten i henhold til dette stykke. I tilfælde af en sådan erklæring er de andre kontraherende stater, for så vidt der foreligger uforenelighed, ikke forpligtede til at anvende denne konvention på det pågældende område, hvis den stedlige kompetence ved en eksklusiv værnetingsaftale er tillagt domstolene eller en eller flere domstole i den kontraherende stat, der har afgivet erklæringen.

6. Denne konvention berører ikke anvendelsen af de gældende regler i en regional organisation for økonomisk integration, der er part i denne konvention, uanset om de er vedtaget før eller efter konventionen,

a) hvis ingen af parterne har hjemsted i en kontraherende stat, der ikke er medlemsstat i den regionale organisation for økonomisk integration

b) for så vidt angår anerkendelse eller fuldbyrdelse af domme mellem medlemsstater i den regionale organisation for økonomisk integration.

KAPITEL V

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 27

Undertegnelse, ratifikation, accept, godkendelse eller tiltrædelse

1. Denne konvention er åben for undertegnelse af alle stater.
2. Denne konvention er genstand for ratifikation, accept eller godkendelse af de stater, der har undertegnet konventionen.
3. Denne konvention er åben for tiltrædelse af alle stater.
4. Ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrumenterne deponeres i Kongeriget Nederlandenes udenrigsministerium, som er konventionens depositar.

Artikel 28

Erklæringer vedrørende forskellige retssystemer

1. Hvis en stat består af to eller flere territoriale enheder, hvor de forhold, som behandles i denne konvention, er underkastet forskellige retssystemer, kan den på undertegnelses-, ratificerings-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsestidspunktet afgive erklæring om, at konventionen finder anvendelse på alle dens territoriale enheder eller kun på en eller flere af dem, og den kan når som helst ændre denne erklæring ved at afgive en ny.
2. En sådan erklæring sendes til depositaren og skal udtrykkeligt angive, hvilke territoriale enheder konventionen gælder for.
3. Hvis en stat ikke afgiver nogen erklæring i henhold til denne artikel, finder konventionen anvendelse på alle den pågældende stats territoriale enheder.
4. Denne artikel finder ikke anvendelse på en organisation for regional økonomisk integration.

Artikel 29

Organisationer for regional økonomisk integration

1. En organisation for regional økonomisk integration, der udelukkende består af suveræne stater, og som har kompetence på alle eller nogle af de områder, som konventionen regulerer, kan ligeledes undertegne, acceptere, godkende eller tiltræde konventionen. Organisationen for regional økonomisk integration har i så fald de samme rettigheder og forpligtelser som en kontraherende stat, i det omfang den pågældende organisation har kompetence på de områder, der reguleres af konventionen.
2. Organisationen for regional økonomisk integration giver på tidspunktet for undertegnelsen, accepten, godkendelsen eller tiltrædelsen depositaren skriftlig meddelelse om, hvilke områder der er omfattet af konventionen, og for hvilke organisationen har fået overført kompetence fra sine medlemsstater. Organisationen giver straks depositaren skriftlig meddelelse om eventuelle ændringer af dens kompetence i forhold til dens seneste meddelelse i henhold til dette stykke.
3. I forbindelse med ikrafttrædelsen af denne konvention vil retsakter, der er deponeret af en organisation for regional økonomisk integration, ikke tælle med, medmindre organisationen for regional økonomisk integration i overensstemmelse med artikel 30 erklærer, at dens medlemsstater ikke bliver parter i denne konvention.
4. En henvisning i denne konvention til en "kontraherende stat" eller "stat" er ligeledes, når det er relevant, at betragte som en henvisning til en organisation for regional økonomisk integration, der er part i konventionen.

Artikel 30

Tiltrædelse af en organisation for regional økonomisk integration uden dens medlemsstater

1. På tidspunktet for undertegnelsen, accepten, godkendelsen eller tiltrædelsen kan en organisation for regional økonomisk integration erklære, at den har kompetence på alle de af denne konvention regulerede områder, og at dens medlemsstater ikke bliver parter i konventionen, men vil være bundet heraf i kraft af organisationens undertegnelse, accept, godkendelse eller tiltrædelse.

2. Når en organisation for regional økonomisk integration afgiver en erklæring i overensstemmelse med stykke 1, er en henvisning i denne konvention til en "kontraherende stat" eller "stat" ligeledes, når det er relevant, at betragte som en henvisning til organisationens medlemsstater.

Artikel 31

Ikrafttræden

1. Denne konvention træder i kraft den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tre måneder fra deponeringen af det andet ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument som omhandlet i artikel 27.

2. Herefter træder konventionen i kraft

a) for enhver stat eller organisation for regional økonomisk integration, der på et senere tidspunkt ratificerer, accepterer, godkender eller tiltræder den, den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tre måneder fra deponeringen af dens ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument

b) for en territorial enhed, som bliver omfattet af denne konvention i overensstemmelse med artikel 28, stk. 1, den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tre måneder fra meddelelsen af den i nævnte artikel omhandlede erklæring.

Artikel 32

Erklæringer

1. Erklæringer som omhandlet i artikel 19, 20, 21, 22 og 26 kan afgives i forbindelse med undertegnelse, ratifikation, accept, godkendelse eller tiltrædelse eller på et hvilket som helst tidspunkt herefter, og kan når som helst ændres eller tilbagekaldes.

2. Erklæringer, ændringer og tilbagekaldelser skal meddeles depositaren.

3. En erklæring, der afgives med undertegnelsen, ratifikationen, accepten, godkendelsen eller tiltrædelsen, får virkning samtidigt med konventionens ikrafttræden for den pågældende stat.

4. En erklæring, der afgives på et senere tidspunkt, og en eventuel ændring eller tilbagekaldelse af en erklæring får virkning den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tre måneder fra dagen for depositarens modtagelse af meddelelsen.

5. En erklæring i medfør af artikel 19, 20, 21 og 26 finder ikke anvendelse på eksklusive værnetingsaftaler, der er indgået, inden erklæringen får virkning.

Artikel 33

Opsigelse

1. Deltagelsen i denne konvention kan opsiges ved skriftlig meddelelse herom til depositaren. Opsigelsen kan begrænses til en eller flere territoriale enheder i en stat med forskellige retssystemer, som er omfattet af denne konvention.

2. Opsigelsen får virkning den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tolv måneder fra dagen for depositarens modtagelse af meddelelsen. Hvis der i meddelelsen specificeres et længere opsigelsesvarsel, får opsigelsen virkning ved udløbet af den pågældende periode efter dagen for depositarens modtagelse af meddelelsen.

Artikel 34

Meddelelser fra depositaren

Depositaren giver medlemmerne af Haagerkonferencen om International Privatret og de andre stater og organisationer for regional økonomisk integration, som har undertegnet, ratificeret, accepteret, godkendt eller tiltrådt denne konvention i overensstemmelse med artikel 27, 29 og 30, meddelelse om følgende:

- a) de i artikel 27, 29 og 30 omhandlede undertegnelser, ratifikationer, accepter, godkendelser og tiltrædelser
- b) datoen for denne konventions ikrafttræden i henhold til artikel 31
- c) meddelelser, erklæringer, ændringer og tilbagekaldelser af erklæringer som omhandlet i artikel 19, 20, 21, 22, 26, 28, 29 og 30
- d) opsigelser som omhandlet i artikel 33.

Til bekræftelse heraf har undertegnede, der er behørigt bemyndigede hertil, undertegnet denne konvention.

Udfærdiget i Haag, den 30. juni 2005, på engelsk og fransk, idet begge tekster har samme gyldighed, i ét eksemplar, som deponeres i Kongeriget Nederlandenes regerings arkiv, og hvoraf en bekræftet genpart ad diplomatiske kanaler vil blive fremsendt til hver af de stater, som var medlem af Haagerkonferencen om International Privatret på tidspunktet for dens 20. samling, samt til alle de øvrige stater, som deltog i denne samling.